

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Gabinet psychologiczny Kai Wybieralskiej (zwany Gabinetem) wprowadził z dniem 30. 06.2024 r. *Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem*.

Postanowienia ogólne:

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem określają:

- sposób reagowania w gabinecie na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji
- zasady bezpiecznych relacji psycholog–dziecko i dziecko–dziecko
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych
- zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.

Kaja Wybieralska zwana dalej **Psychologiem** posiada wiedzę na temat: rozpoznawania sygnałów krzywdzenia dzieci, procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia, procedury „Niebieska Karta”, instytucji, do których mogą być kierowane zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia.

Podczas pracy z dziećmi i rodzicami **Psycholog** jest przygotowany, by edukować dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem, opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

Psycholog dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia).

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 1

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

- przemoc psychiczną,
- przemoc fizyczną,
- zaniedbywanie,
- wykorzystywanie seksualne małoletniego.

§ 2

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w *Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny* (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

- art. 197 (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej),
- art. 198 (seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności),
- art. 199 (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia),
- art. 200 (seksualne wykorzystanie małoletniego),
- art. 200a (elektroniczna korupcja seksualna małoletniego),
- art. 200b (propagowanie pedofilii),
- art. 202 (publiczne prezentowanie treści pornograficznych).

§ 3

Ważne sygnały

Psycholog zwraca szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa. Są one następujące:

- dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia,
- pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
- dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- dziecko wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- dziecko boi się rodzica lub opiekuna,
- dziecko boi się powrotu do domu,
- dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp., które nie mają podłoża medycznego,
- dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób,
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 4

Procedury postępowania

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego Psycholog ma obowiązek:

- wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, lub zalecić opiekunowi kontakt z lekarzem,

- sporządzić notatkę opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

2. W przypadku gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa wobec małoletniego:

- Psycholog składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 *Kodeksu postępowania karnego*, korzystając z wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej procedury,
- Psycholog podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Gabinetu.

Zasady i sposób udostępniania opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 1

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej www.kajawybieralska.pl
2. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej.

§ 2

Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a Psychologiem

§ 1

Zasady ogólne

1. Psycholog działa dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Psycholog traktuje dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Psycholog działa w ramach obowiązującego prawa oraz swoich kompetencji.
4. Psychologa obowiązują zasady bezpiecznych relacji z dziećmi.

§ 2

Zobowiązania Psychologa

- Psycholog zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
- Psycholog zobowiązany jest do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji jego zachowania.

§ 3

Zasady komunikacji

Zasady komunikacji z małoletnimi:

1. Udzielanie odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji.
2. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
3. Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.

§ 4

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

- Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (Dz. Urz. UE.L. z 2016 r. Nr 119 poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
- Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
- W sytuacjach wymagających wykonania przez Psychologa czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikać należy innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim.
- Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby supervizji, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
- Nie jest dozwolone proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.

- Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.

§ 5

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

1. Nie jest dozwolone nawiązywanie kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do Gabinetu poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
2. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do Gabinetu za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e-mail, telefon).

§ 6

Odpowiedzialność

Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

Wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi oraz zasady bezpiecznego korzystania z sieci

§ 1

Zasady ogólne

1. Małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby.
2. Kontaktując się z drugą osobą, należy pamiętać, aby:
 - udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji,
 - nie zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać drugiej osoby,
 - nie podnosić głosu, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu.

§ 2

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (Dz.Urz. UE.L. z 2016 r. Nr 119 poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub

światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

2. Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.

3. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

4. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie.

5. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich.

§ 3

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych

Psycholog jest gotowy do edukowania małoletnich w zakresie bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu obejmuje następujące zasady:

- nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy,
- dbaj o nierozpowszechnianie swojego wizerunku. W przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome. Nie udostępniaj zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych czy w niepełnym ubraniu,
- poinformuj dorosłego, gdy napotkasz w sieci na treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój,
- o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od internetowych znajomych, zawsze informuj rodziców lub wychowawcę,
- nie atakuj nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie on wyraża. Nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb,
- nie jest zalecane korzystanie z sieci, komputera, smartfona przez zbyt długi czas.

Miejscowość, data

Imię i nazwisko
Adres zamieszkania
Numer telefonu
Adres e-mail

Komenda Rejonowa Policji w
bądź Prokuratura Rejonowa w

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Pragnę wskazać, iż wykonując czynności zawodowe jako psycholog, w trakcie mojej pracy z (imię i nazwisko, data urodzenia dziecka), rodzice (imiona i nazwiska rodziców lub jednego z nich) uzyskałam informacje, które z opisu mogą świadczyć o możliwości popełnienia przestępstwa

Ponadto w przypadku stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego należy rozważyć wystąpienie przez Prokuratora do Sądu Opiekuńczego celem podjęcia stosownych działań prawnych w przedmiocie wglądu w sytuację rodziny, czy wydania przez Sąd Opiekuńczy stosownych zarządzeń zgodnie z art. 109 k.r.o. w celu zabezpieczenia zdrowia i życia dziecka. Jednocześnie wskazuję, iż na podstawie ustawy o zawodzie psychologa jestem zwolniona z tajemnicy zawodowej, jeżeli zdrowie lub życie klienta lub innych osób jest zagrożone, jednakże dotyczy to konieczności zawiadomienia stosownych organów.

Mając na uwadze powyższe pragnę wskazać, iż bez zwolnienia z tajemnicy zawodowej nie mogę dysponować inną ewentualną wiedzą, która nie jest niezbędna do złożenia przedmiotowego zawiadomienia.

.....
(imię i nazwisko osoby zgłaszającej)

ZGODA NA NAGRYWANIE SPOTKAŃ Z PSYCHOLOGIEM

Wyrażam zgodę na nagrywanie i przetwarzanie nagrań ze spotkań ze mną/moim dzieckiem (imię i nazwisko dziecka) przez Psychologa mgr Kaję Wybieralską zwaną dalej Psychologiem, wyłącznie w celach superwizyjnych i szkoleniowych Psychologa. Nagrania audio, audio/wideo w formie pliku są przechowywane na urządzeniu elektronicznym w pliku pod dodatkowym hasłem.

Psycholog nie wydaje nagrań Pacjentowi.

Jestem świadom/świadoma, iż wyrażenie zgody jest dobrowolne i w każdej chwili może zostać wycofane.

.....

imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego